

SSC Weekly Focus

บทความวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคงของประเทศไทยรายสัปดาห์

ฉบับที่ ๔๗/๕๗

๑๘ - ๒๔ ส.ค.๕๗

เมียนมาร์ กับ สถานการณ์ด้านความมั่นคงของมนุษย์

ถึงแม้สถานการณ์ในเมียนมาร์จะเปลี่ยนแปลงไปในแง่บวกมากขึ้น แต่ปัญหาใหญ่ที่นานาประเทศต่างให้การจับตามองมากที่สุด คือ ปัญหาด้านการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยจากการประเมินของ Center for Preventive Action ของสหรัฐฯ ชี้ให้เห็นว่าความขัดแย้งที่รุนแรงระหว่างชาวพุทธและชาวมุสลิมในรัฐยะไข่ ถูกหยิบยกขึ้นมาเป็นประเด็นเฝ้าระวังเป็นครั้งแรก สอดคล้องกับการจัดลำดับประเทศที่มีความเสี่ยงสูงในการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่จัดให้เมียนมาร์อยู่เป็นลำดับที่ ๘ ซึ่งสถานการณ์ด้านความมั่นคงของมนุษย์ในเมียนมาร์อาจเป็นอุปสรรคหนึ่งที่ขัดขวางการพัฒนาไปสู่ประชาธิปไตยอย่างสมบูรณ์ อย่างไรก็ตาม เมียนมาร์มีบทบาทเป็นประธานอาเซียนในปีนี้ ซึ่งถือเป็นโอกาสอันดีในการพิสูจน์ความตั้งใจ การรับฟังข้อเสนอแนะ และแสดงศักยภาพของเมียนมาร์ออกมา

เมียนมาร์มีความเปลี่ยนแปลงภายในประเทศหลังการเลือกตั้งไปในทิศทางที่ดีขึ้น โดยเห็นว่ามีกรททยอยปรับโครงสร้างภายในประเทศ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน กฎหมาย และการปรับวิถีทางการเมือง โดยรัฐบาลเมียนมาร์ได้กำหนดกรอบการพัฒนาประเทศ เพื่อสร้างรากฐานอันแข็งแกร่งผ่าน ๔ เสาหลัก คือ

เสาแรก - ให้ความสำคัญกับการปฏิรูปทางการเมือง เพื่อมุ่งไปสู่ความเป็นประชาธิปไตยอย่างสมบูรณ์แบบ

เสาที่สอง - การปฏิรูปเศรษฐกิจและสังคม ให้ความสำคัญกับการกระจายรายได้ ลดความเหลื่อมล้ำ และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

เสาที่สาม - การปฏิรูปหน่วยงานรัฐ ให้มีประสิทธิภาพในการ

ทำงานและโปร่งใส

เสาที่สี่ - การพัฒนาและปฏิรูปภาคเอกชนให้แข็งแกร่ง

ทั้ง ๔ เสาหลักนี้ เป็นภาพใหญ่ที่กำหนดทิศทางและกลยุทธ์แนวทางการปฏิรูป ทั้งในระยะเวลาสั้น (๒๐๑๒-๒๐๑๕) และระยะยาว (๒๐๑๒-๒๐๓๑) ของประเทศ ซึ่งหลังการเลือกตั้งเมื่อปี ๕๓ สถานการณ์ภายในประเทศของเมียนมาร์มีแนวโน้มไปในทิศทางที่ดีขึ้น อาทิ ด้านชาติพันธ์ รัฐบาลเมียนมาร์ได้ประกาศอนุญาตให้ประชาชนเมียนมาร์สามารถใช้ภาษากลุ่มชาติพันธุ์เป็นภาษาที่สอง รองจากภาษาเมียนมาร์ได้แล้ว ทั้งนี้ปัจจุบันทั่วประเทศเมียนมาร์มีการใช้ภาษาที่ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันมากกว่า ๑๐๐ ภาษา โดยที่ใช้นกันมากที่สุด คือ ภาษาไทยใหญ่ คะฉิ่น กะเหรี่ยง และยะไข่

Human Rights Risk Index 2014

Rank	Country	Category
1	Syria	Extreme
2	Sudan	Extreme
3	DR Congo	Extreme
4	Pakistan	Extreme
5	Somalia	Extreme

Rank	Country	Category
6	Afghanistan	Extreme
7	Iraq	Extreme
8	Myanmar	Extreme
9	Yemen	Extreme
10	Nigeria	Extreme

Legend
Extreme
High
Medium
Low
No data

ด้านการเปิดเสรีสื่อสารมวลชน โดยคณะกรรมการตรวจสอบสื่อและสิ่งพิมพ์ภายใต้รัฐบาลเมียนมาร์ ได้เพิ่มการอนุญาตให้หนังสือพิมพ์เอกชนอีก ๘ ฉบับสามารถตีพิมพ์และวางจำหน่ายได้อีกทั้งยังมีแนวโน้มของการตั้งสำนักข่าวจากต่างประเทศในเมียนมาร์ได้อีกด้วย

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้สถานการณ์ในเมียนมาร์จะเปลี่ยนแปลงไปในแง่บวกมากยิ่งขึ้น แต่ปัญหาใหญ่ที่นานาประเทศให้การจับตามองมากที่สุด คือ ปัญหาด้านการละเมิดสิทธิมนุษยชน อาทิ ความขัดแย้งระหว่างชาติพันธุ์ ศาสนา ชาวโรฮิงญา สิทธิสตรี และเสรีภาพสื่อมวลชน เป็นต้น ซึ่งปัญหาดังกล่าวส่งผลต่อความมั่นคงของมนุษย์ในเมียนมาร์ ซึ่งจากการประเมินของ Center for Preventive Action, Council on Foreign Relations ของสหรัฐฯ ชี้ให้เห็นว่าสถานการณ์ความขัดแย้งที่รุนแรงระหว่างชาวพุทธและชาวมุสลิมโรฮิงญาในรัฐยะไข่ ถูกหยิบยกขึ้นมาเป็นประเด็นเฝ้าระวังเป็นครั้งแรก สอดคล้องกับการจัดลำดับประเทศที่มีความเสี่ยงสูงในการละเมิดสิทธิมนุษยชนของแมปเคอร์ฟ (Maplecroft) พบว่าประเทศที่มีความเสี่ยงสูงในการละเมิดสิทธิมนุษยชน ได้แก่ ๑) ซีเรีย ๒) ซูดาน ๓) คองโก ๔) ปากีสถาน ๕) โชมเลีย ๖) อัฟกานิสถาน ๗) อิรัก ๘) **เมียนมาร์** ๙) เยเมน และ ๑๐) ไนจีเรีย จะเห็นได้ว่าจากรายงานดังกล่าวเมียนมาร์อยู่ในลำดับที่ ๘ และเป็นประเทศเดียวในอาเซียน

ความขัดแย้งระหว่างชาติพันธุ์ศาสนา และสิทธิสตรี

สถานการณ์ด้านความมั่นคงของมนุษย์ในเมียนมาร์อาจจะเป็นอุปสรรคสำคัญอีกประการหนึ่งที่ขัดขวางการพัฒนาไปสู่ประชาธิปไตยอย่างสมบูรณ์ โดยมีปัญหาใหญ่ที่ต้องคำนึง ได้แก่

๑) ความขัดแย้งระหว่างชาติพันธุ์-ศาสนา สถานการณ์ในรัฐยะไข่ และมีดทะเลย์ เป็นความขัดแย้งระหว่างชาวพุทธและมุสลิมที่มีแนวโน้มจะลุกลามไปเป็นการกำจัดชาติพันธุ์ (ethnic cleaning) ได้ในอนาคต หากไม่มีการแก้ไขปัญหายังจริงจัง ซึ่งถือเป็นภัยคุกคามด้านความมั่นคงของมนุษย์อย่างร้ายแรง นอกจากนี้ปัจจุบันยังพบว่าสภาพความเป็นอยู่ของชาวมุสลิมในรัฐยะไข่ยังมีความขาดแคลนทั้งด้านอาหาร ที่อยู่อาศัย การศึกษา และสาธารณสุข

๒) สิทธิสตรี ผู้หญิงเมียนมาร์อยู่ภายใต้ความรุนแรงทางเพศมานาน แต่ปัจจุบันเมียนมาร์มีกลไกทางกฎหมายเพื่อป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตของผู้หญิงเมียนมาร์โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติศาสนามากขึ้น อาทิ มาตรา ๘ ของรัฐธรรมนูญปี ๒๐๐๘ ระบุว่าผู้หญิงเมียนมาร์ควรมีสหิทธิเท่าเทียมผู้ชาย และในประมวลกฎหมายอาญาของเมียนมาร์มาตรา ๓๕๐ และ ๓๕๑ ระบุห้ามการเลือกปฏิบัติบนพื้นฐานของเพศ เชื้อชาติและศาสนา มาตรา ๓๗๕ ระบุให้การข่มขืนเป็นสิ่งต้องห้าม มาตรา ๓๗๖ ระบุให้ผู้กระทำความผิดข่มขืนอาจถูกตัดสินจำคุกตลอดชีวิต นอกจากนี้ในพระราชบัญญัติและระเบียบของหน่วยงานด้านความมั่นคงยังระบุว่า หากเกิดคดีข่มขืนจากสมาชิกของกองกำลังทหาร ผู้ที่ก่อการสมควรได้รับการลงโทษสูงสุดคือการประหารชีวิต^๑

บทบาทของเมียนมาร์ในฐานะประธานอาเซียน

ในปี ๒๕๕๗ นี้ เมียนมาร์มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในฐานะประธานอาเซียน ซึ่งจะต้องทำงานหนักมากขึ้นเพื่อที่จะผลักดันอาเซียนให้ขับเคลื่อนไปได้ รวมทั้งยังต้องแก้ไขปัญหภายในประเทศให้ลุล่วงไปตาม Roadmap ที่วางไว้ อย่างไรก็ตามการเป็นประธานอาเซียนถือเป็นโอกาสอันดีต่อเมียนมาร์ในการเปิดรับข้อเสนอแนะจากประเทศสมาชิกอาเซียน อันจะเป็นการสร้างที่น่าเชื่อถือให้แก่เมียนมาร์และเวทีการเมืองระหว่างประเทศด้วย...^๒

ข้อมูลอ้างอิง

๑. The 10 Worst Countries For Human Rights. http://www.huffingtonpost.com/2013/12/03/human-rights-risk-atlas-2014-violations-maplecroft_n_4374133.html
๒. <http://maplecroft.com/portfolio/new-analysis/2013/12/04/70-increase-countries-identified-extreme-risk-human-rights-2008-bhuman-rights-risk-atlas-2014b/>
๓. <http://www.worldbulletin.net/news-analysis/142715/protecting-myanmars-woman-connecting-the-dots-to-build-human-security>

เพื่อประโยชน์ในการพัฒนา SSC weekly focus กรุณาส่งข้อคิดเห็นของท่านมายัง คณะผู้จัดทำ (กศย. ศศย. สปท.) T/F : 02 275-5715

๑. ท่านสนใจประเด็นใดเพิ่มเติม / เห็นว่าควรศึกษาเพิ่มเติม

- การเมือง เศรษฐกิจ สังคม วิทยาศาสตร์ / เทคโนโลยี การทหาร พลังงาน / สิ่งแวดล้อม
- อื่นๆ .....

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....
.....

